

Geliş Tarihi/Received: 26.12.2024

Kabul Tarihi/Accepted: 28.03.2025

Yayın Tarihi/Published: 31.03.2025

[Araştırma Makalesi/Research Article](#)

Doi: 10.54993/syad.1607593

ULUSAL LOJİSTİK PERFORMANS ÇALIŞMALARINA YÖNELİK BİBLİYOMETRİK BİR DEĞERLENDİRME

A BIBLIOMETRIC EVALUATION OF RESEARCH ON NATIONAL LOGISTICS PERFORMANCE

Rukiye SİRKECİ

Uluslararası Ticaret ve Lojistik, KTO Karatay Üniversitesi, Türkiye
ORCID ID: 0009-0000-2413-3148, rukiyesirkeci@outlook.com

Doç. Dr. Nihan TOMRİS KÜÇÜN

Uluslararası Ticaret ve Lojistik, KTO Karatay Üniversitesi, Türkiye
ORCID ID: 0000-0001-5548-6093, nihan.tomris.kucun@karatay.edu.tr

ÖZET

Küreselleşmeyle birlikte müşteri talepleri hızla değişmiş, bu durum lojistik faaliyetlerin önemini artırmıştır. Lojistik; üretici ile nihai tüketici arasındaki süreçlerin zamanında, sorunsuz ve en uygun maliyetle tamamlanmasını sağlayarak, firmalara rekabet avantajı ve müşteri memnuniyeti sunar. Bu bağlamda, lojistik performansı; firmaların ve ülkelerin lojistik süreçlerindeki etkinliğini ve verimliliğini ölçen temel bir gösterge olarak kabul edilmektedir. Lojistik alandaki gelişmelere paralel şekilde, bu alana yönelik akademik çalışmalar da artış göstermektedir.

Bu çalışmada, "lojistik performans" anahtar kelimesiyle 2004-2024 yılları arasında TR Dizin'de yayımlanan 39 makale bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Belirlenen parametreler doğrultusunda frekans analizleri yapılmış, öne çıkan konular belirlenmiştir. Ayrıca, VOSviewer yazılımı ile küme güçleri, çalışmalar arası etkileşim ve bağlantılar görselleştirilmiştir.

Çalışmanın sonunda ulusal literatürdeki eğilimler derlenmiş, araştırma boşlukları belirlenmiş ve gelecekteki çalışmalar için öneriler sunulmuştur. Çoğu çalışmanın lojistik süreçlerin optimizasyonu, dijital dönüşüm ve sürdürülebilirlik konularına odaklandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Lojistik performans, lojistik, bibliyometrik analiz, VOSviewer.

ABSTRACT

With globalization, customer demands have rapidly evolved, increasing the importance of logistics activities. Logistics ensures that all processes between the producer and the final consumer are completed on time, smoothly, and at optimal cost. It is a critical business function for companies seeking competitive advantage and customer satisfaction. In this context, logistics performance is considered a key indicator of the efficiency and effectiveness of logistics operations at both national and firm levels. As the logistics sector has advanced, academic interest in logistics performance has also grown significantly.

This study analyzes 39 articles published between 2004 and 2024 in TR Dizin-indexed academic journals using the keyword "logistics performance." A bibliometric analysis method was applied. The studies were examined according to predefined parameters, and frequency analysis identified the main research topics. Network analysis using VOSviewer was conducted to reveal the strength of clusters, as well as the connections and interactions between studies.

The results compile national literature on logistics performance, highlight research gaps, and offer suggestions for future studies. Most studies focus on logistics process optimization, digital transformation, and sustainability. These findings are expected to contribute to further research in the field.

Keywords: Logistics performance, logistics, bibliometric analysis, VOSviewer.

1. Giriş

İnsanlığın hayatta kalma ve güvenliğini sağlama ihtiyaçları doğrultusunda paralel olarak gelişen lojistik, insanlığın varoluşu ile birlikte süregelmektedir (Koçak, 2020). Lojistik kavramının anlamsal kökeni incelendiğinde çeşitli bilgiler bulunmaktadır fakat bu çeşitli bilgilerin birbirini tamamlayan bir bütün olarak değerlendirilmesi önem taşımaktadır (Koçak, 2020). Türk Dil Kurumu, lojistik sözcüğünü “kişilerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere her türlü ürünün, hizmetin ve bilgi akışının çıkış noktasından varış noktasına kadar taşınmasının etkili ve verimli bir biçimde planlanması ve uygulanması” şeklinde açıklamıştır (TDK, 2025). Lojistik kelimesi Latince “logisticus” ve Yunanca “logistikos” kelimesinden türediği belirtilmektedir. Lojistik kavramı “logic” mantık ve “statics” istatistik anlamına gelen kelime kökenleridir. Dolayısıyla lojistik kavramının sözlük anlamı “mantıklı hesap” şeklinde tanımlanmaktadır. Ayrıca Yunanca “Logistikos” kelimesi ise “hesap, kitap yapma bilimi”, “hesapta becerikli” anlamı taşımaktadır. Kapsamlı tanım olarak “mantıklı hesaplama” biçiminde de ifade edilebilmektedir (Wassenhove 2006, 475).

Lojistik kavramı İkinci Dünya Savaşı'na kadar “ulaştırma, tedarik ve askeri birlikleri doğru yerlere uygun bir şekilde yerleştirme sanatı” olarak askeri kapsamda kullanılmıştır (Wolff ve Yıldız 2018, 188). İkinci dünya savaşı sonrasında ise iş dünyasına aktarılan lojistik; üretici ile nihai tüketici arasındaki tüm süreçlerin, en uygun maliyetle ve istenilen zamanda sorunsuz bir şekilde tamamlanmasını ifade etmeye başlamış (Koçak, 2020) ve firmalar için hem rekabet avantajı elde etmek hem de müşteri memnuniyetini sağlama konusunda kritik bir işletme fonksiyonu olarak kabul edilmiştir. Bu kapsamda, işletmelerin odak noktalarından biri olan lojistik performansı, ülkelerin veya firmaların lojistik süreçlerindeki etkinlik ve verimliliğini ölçen önemli bir kriter olarak görülmektedir.

Değinilen önemi doğrultusunda bu çalışmada öncelikle lojistik ve lojistik performansı kavramları teorik çerçeve ve güncel literatür ışığında incelenmekte, ardından ulusal literatürde konunun mevcut durumu bibliyometrik analiz yöntemi ile değerlendirilmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda literatürdeki genel eğilimler tespit edilmekte ve boşluklara yönelik öneriler geliştirilmektedir.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Lojistik

Lojistik kavramı ilk defa 1838 yılında Antoine Henry Jomini tarafından yayımlanan “The Art of War” isimli eserde belirtilmiştir. Öte yandan, 1898 yılı itibarıyla lojistik kavramı İngilizce literatürde kullanılmaya başlanmıştır (Robinson, 2015).

Temelde askeri disiplin çerçevesinde kullanılan lojistik kavramı, askerlerin ihtiyaç duyduğu sağlık, ulaşım, yiyecek vb. faaliyetlerin temininde destek sağlanmasını ifade etmektedir (Koçak, 2020: 2). Askeri olarak kullanılan lojistik kavramının iş dünyasında yer alması ise İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra gerçekleşmiştir. Bu bağlamda askeri merkezli stratejiler iş merkezli stratejilere adapte edilmeye başlanmıştır (Mcginis, 1992: 25).

Tarihsel süreç boyunca askeri yöneticiler lojistiğin önemli bir konuma sahip olduğu bilincinde olmalarına rağmen iş dünyasındaki önemini geç anlaşıldığı gözlenmektedir. Bunun sebebinin temeli lojistiğin sağladığı avantajların farkında olunmamasından

kaynaklanmaktadır ve bu farkındalığın tam anlamıyla oluşması yüz yıllık bir süreç gerektirmiştir (Christopher, 2011: 2).

1950 yılında Amerika’da üretici firmalarda yaşanan cansızlık, durgunluk durumunun üstesinden gelebilmek için lojistik süreçlerini etkin ve verimli uygulayarak mümkün olmuştur. Yaşanan bu durum lojistiğin öneminin farkındalığını arttırmıştır (Koçak, 2020: 6). 1950’li yıllarda lojistiğin ilk defa işletmelerin ayrı fonksiyonu olması firmaların kârlarına pozitif etkide yansımıştır. Buna paralel olarak lojistik faaliyetin kritik önemi daha çok vurgulanmıştır (Heskett vd. 1973). Günümüz iş dünyasında da lojistiğin birçok nedene bağlı olarak önemi oldukça belirginleşmiştir. Bu nedenler (Demir, 2013: 6-7);

- Pazarlarda meydana gelen küreselleşme ivmesinin hız kazanmasıyla birlikte üretim yerleri ile pazar arasındaki ürün depolama ve taşıma süreçlerinin yoğunlaşması
- Tedarik ve üretim süreçlerinde medyana gelen gelişmeler sonucunda depolama ve malzeme akışlarındaki gereksinimlerin artması
- İş dünyasında artan rekabet ortamı sebebiyle diğer süreçlerde ekonomik olarak avantaj elde etmenin güçleşmesi
- Dış kaynakların daha fazla kullanımından dolayı malzeme, hizmet ve bilgi akışının daha hızlı olmasına ilişkin gereksinimin meydana gelmesi
- Ürün üretim sürelerinin azalması ve alıcı taleplerinde meydana gelen değişimlerin değerinin ön plana çıkması
- Müşteri memnuniyetini elde etmek ve bu sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla ihtiyaç olunan bir takım hizmetler; kargo sürecinin hızlı olması, ürün sipariş takibinin yapılabilmesi, iade ürünü adresten geri alınabilmesi vb.

Buna dayalı olarak başarılı lojistik süreçlerin firmalara sağladığı katkıların yanı sıra ülkelere sunduğu faydalar da yadsınamaz bir gerçektir. Başarılı bir lojistik sürecin firmalara sağladığı katkılar (Erkan, 2014);

- Doğru ve hızlı süreç ile zaman tasarrufu sağlamaktadır.
- Doğru ve zamanında teslimat ile müşteri memnuniyeti sağlamaktadır.
- Etkili stok yönetimi ile stokta meydana gelebilecek fazlalık veya eksikliklerin önüne geçmektedir
- Dinamik ve esnek yapıya sahip olması ile pazarda meydana gelebilecek değişimlere hızlı yanıt verebilmektedir.
- Etkin lojistik süreci ile firma maliyetleri düşmektedir.

Dolayısıyla, tüm bu sunduğu katkılar ile firmaların uluslararası ve yerel pazarlarda rekabet avantajı elde etmesine olanak sağlamaktadır. Etkili lojistik ülkelerin ekonomik büyüme, istihdam, rekabet gücü, nitelikli personel, altyapının güçlenmesi, dış ticaret hacminin artması vb. stratejik birçok öneme sahiptir (Erkan, 2014).

Genel olarak kapsamlı bir lojistik tanımlaması Russell (2000) tarafından doğru ürünün, doğru miktarda, doğru yerde, doğru zamanda, doğru şartlarda, doğru maliyetle ve doğru müşteri için temin edilmesi şeklinde ifade edilen lojistik; planlanma, depolama, uygulama ve kontrol gibi pek çok operasyonel adım içermektedir (CSCMP, 2006). Dolayısıyla gündeme “lojistik performans” kavramı gelmiş ve belirtilen lojistik işlem adımlarının

maksimum etkinlik ve verimlilikle gerçekleştirilebilmesi için çalışmalar yürütülmeye başlanmıştır.

2.2. Lojistik Performans

Ünlü yönetim bilimci Peter F. Drucker, “*Ölçemediğiniz şeyi yönetemezsiniz*” ifadesiyle performans ölçümünün, firmaların başarı elde etmesinde temel bir unsur olduğunu vurgulamaktadır (Fawcett ve Cooper, 1998: 341-357). Lojistik performans, lojistik süreçlerin verimliliğini ve etkinliğini ölçerek ürünlerin müşterilere doğru zamanda teslim edilmesini sağlayan kritik bir faktördür. Bu bağlamda, lojistik performans; müşteri taleplerine hızlı yanıt verebilme kabiliyeti, işletmelerin rekabet avantajı elde etmesi ve lojistik süreçlerle sağlanan katma değer gibi unsurlarla ilişkilendirilmektedir (Bayraktutan ve Özbilgin, 2015: 4).

Lojistik firmalarının sunduğu hız, kalite, güven, müşteri memnuniyeti ve fiyat esnekliği, rekabet avantajının oluşmasında önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, ülkelerin ulaşım altyapısı ve coğrafi konumu gibi çevresel faktörler de lojistik performansı doğrudan etkilemektedir (Bayraktutan ve Özbilgin, 2015: 98-99). Langley ve Holcomb (1992: 1), müşteri tatmininin rekabet avantajı sağlamadaki önemini vurgularken, Li vd. (2006) ise rekabet avantajının firma performansı üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu tespit etmiştir.

Lojistik performans, belirlenen hedeflere ulaşmak amacıyla yürütülen planlı lojistik faaliyetlerin nicel ve nitel sonuçlarıyla ifade edilmektedir (Deepen, 2007: 76). Güven, hız, maliyet ve kalite kavramları, lojistik faaliyetlerin başarısını belirleyen temel unsurlar arasında yer almaktadır. Etkin bir lojistik sürecin, güvenilir, hızlı, kaliteli ve maliyet açısından optimize edilmiş olması gerekmektedir. Uygun maliyetli ve kaliteli lojistik hizmetler, ülkeler arasındaki entegrasyonu desteklerken, işletmelerin yabancı pazarlardaki rekabet gücünü de artırmaktadır (Bayraktutan ve Özbilgin, 2014: 7).

Lojistik performansı değerlendirmek için kullanılan ölçütler, performans ölçüm sistemleri olarak tanımlanmaktadır. Krauth vd. (2005), yaptığı literatür incelemesi sonucunda lojistik performans ölçütlerini dört temel kategoride sınıflandırmıştır: verimlilik, etkinlik, müşteri memnuniyeti ve teknoloji kullanım kabiliyeti. Rafele (2024), lojistik performans ölçümünü kalite, süre, esneklik, fiyat ve mesafe kriterleri ile açıklarken, Kumar (2013) ise süre, kalite, verimlilik ve maliyet olmak üzere dört ana başlığa odaklanmıştır. Mentzer ve Konrad (1991: 33), verimlilik ve etkinlik kriterlerinin önemini vurgularken, Dröge ve Germain (1989) ise performans ölçümünde firma yeteneklerini analiz etmiştir.

Lojistik performansı değerlendiren diğer çalışmalar incelendiğinde, Caplice ve Sheffi (1994) lojistik süreçlerde fayda, uyum, personelin katkısı, maliyet, bütünlük ve tekrarlanabilirlik gibi ölçütleri ön plana çıkarmıştır. Gassenhelmer vd. (1989) ise lojistik hizmet süreçlerini ürünün teslim süresi, üretici firmanın teslim süresi, yapılan anlaşmalara bağlılık, talep tahminlerinin doğruluğu, stok düzeyi ve taşıma alternatifleri gibi faktörlerle tanımlamıştır. Hausman vd. (2005), dış ticarete lojistik hizmet performansını zorluk, belirsizlik, zaman ve maliyet gibi kriterlerle değerlendirirken, Gimenez ve Ventura (2005), firmanın dış ticaret faaliyetlerinin performans ölçümüne etkisini analiz etmiştir.

Literatür incelemeleri göstermektedir ki, lojistik performans farklı araştırmacılar tarafından çeşitli değişkenler ve ölçütler üzerinden ele alınmış ve geniş bir perspektifte incelenmiştir. Bu eğilimin Türkiye'deki akademik literatüre yansımalarını analiz etmek

amacıyla, ulusal literatürde lojistik performans odaklı çalışmalara yönelik bibliyometrik analiz yapılmış ve bu alandaki akademik trendler belirlenmiştir.

3. Metodoloji

3.1. Araştırmanın Amacı

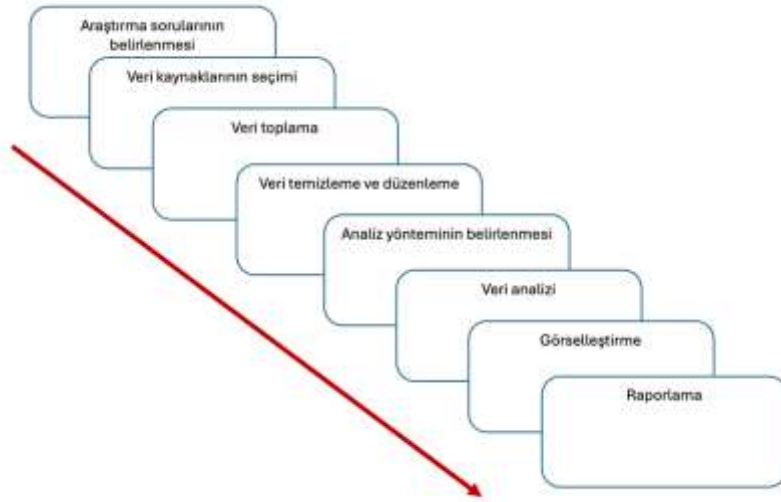
Araştırmanın temel amacı; lojistik performansına ilişkin ulusal literatürde bulunan çalışmaların incelenmesi, temel ortak noktalarının analiz edilmesi ve bu doğrultuda sonraki çalışmalar için mevcut boşlukların ortaya konmasıdır.

3.2. Yöntem

Pritchard'a (1969) göre bibliyometrik analiz; bilimsel literatürün niceliksel olarak değerlendirilmesi için kullanılan bir yöntemdir; yayımlar, atıflar ve yazarlar arasındaki ilişkileri inceleyerek akademik etkinlik ve işbirliği ağlarını ortaya çıkarır. Bu yöntem, özellikle belirli bir alandaki araştırma trendlerini, etkili çalışmaları ve önemli araştırmacıları belirlemek için yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada da Türkiye'de lojistik performans alanındaki çalışmaların bibliyometrik analizi yapılarak, bu alandaki çalışmaların evriminin nasıl şekillendiği belirlenmiştir. Türkiye'de bu alanda gerçekleştirilen araştırmaların sayısının sınırlı olması ve çoğunlukla Web of Science veri tabanına dayalı olarak yürütülmesi, çalışmamızın özgün bir değer taşıdığını ortaya koymaktadır. Belirtilen unsurlar doğrultusunda izlenen adımlar Şekil 1'de gösterildiği gibidir:

Şekil 1

İzlenen Bibliyometrik Analiz Adımları

Bu doğrultuda ilk adım olarak belirlenen araştırma soruları aşağıdaki gibidir:

- TR Dizin veri tabanında lojistik performans odağında geliştirilen kaç çalışma bulunmaktadır?
- İlgili çalışmalar hangi alt başlıklara odaklanmış, hangi değişkenler ne sıklıkla kullanılmıştır?
- İlgili çalışmalarda yazarların ortak çalışmalar meydana getirme sıklığı nedir?
- Bu çalışmalara yer veren dergiler hangileridir?

- Lojistik performans odağında yürütülen çalışmalardan en çok atıf alanlar hangileridir?

İkinci aşamada veri kaynaklarının seçimi bulunmaktadır. Araştırmamızın temel amacı lojistik performansı kavramının ulusal literatürdeki durumunu analiz etmek olduğundan TR Dizininde indekslenen dergiler veri kaynakları olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda örnekleme yönelik geliştirilen diğer kısıtlar aşağıdaki gibidir:

- Makale formatında olması,
- Sosyal Bilimler veritabanında bulunması,
- Erişime açık olması,
- Türkçe ve İngilizce dillerinde olması.

Veri kaynaklarının seçiminde örnekleme ilişkin bir zaman aralığı belirlenmemiş, tüm zamanları kapsayan bir tarama gerçekleştirilmiştir. Tarama sonucunda konuyla ilgili yapılan ilk araştırmanın 2004 yılında gerçekleştirildiği tespit edildiğinden incelenen çalışmaların yayımlanma aralığı 2004- 2024 yılları arasında bulunmaktadır.

Üçüncü aşamada TR Dizin veri tabanı “lojistik performansı” anahtar kelimesi kullanarak taranmıştır. Tarama alanları başlık, özet ve anahtar kelimeler olarak kısıtlanmıştır. Yapılan tarama sonucunda 56 makaleye ulaşılmıştır.

Sonraki aşamada ilgili 56 makale incelenmiş ve hedeflenen konu olan “lojistik performansı” odağında geliştirilmemiş olan çalışmalar örneklemden çıkarılarak 39 makaleden oluşan nihai örnekleme ulaşılmıştır.

Örneklemin analiz yöntemleri atıf ve ağ eksenleri belirlendiğinden atıflar için frekans analizi yapılmasına, ağlar için ise VOSviewer yazılımından faydalanılmasına karar verilmiştir. Bu doğrultuda bir veri görselleştirme yazılımı olan VOSviewer (Van Eck ve Waltman, 2011) ile uyumlu bir veri seti oluşturmak amacıyla örnekleme oluşturan çalışmaların künyeleri ris formatı ile kaydedilmiş ve programa tanıtılmıştır.

Ağ analizi için lojistik performansı çalışmalarında tekrar sıklığı en az 3 olan kelime/ kelime gruplarının dâhil edilmesi sağlanmıştır. Bu adım sonrasında 52 olguya ulaşılmış, konuyla ilgisiz olanlar incelenerek analiz dışı bırakıldıktan sonra nihai olarak 15 olgu ile analiz gerçekleştirilmiştir.

Görselleştirme ve raporlama adımları da benzer şekilde VOSviewer programı vasıtasıyla gerçekleştirilmiş olup hedef olgulardan oluşan kümeler, aralarındaki bağlantılar ve tekrar sıklıkları tespit edilmiştir.

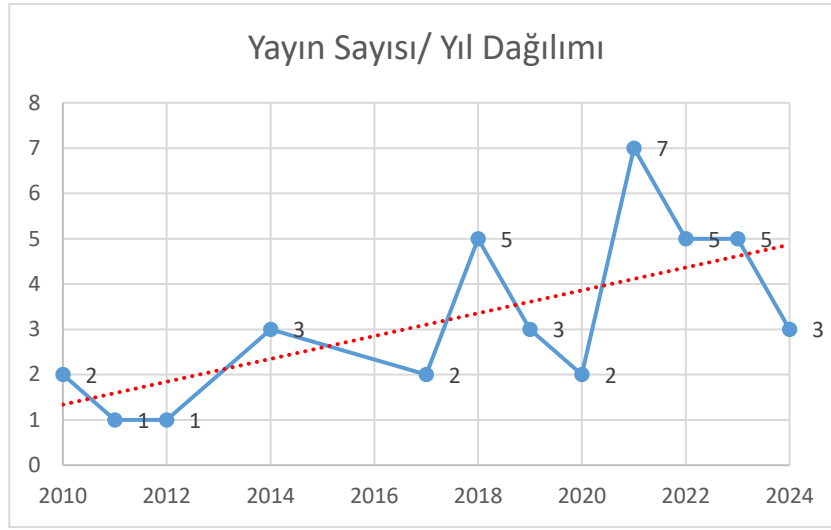
3.3 Bulgular

Örnekleme oluşturan çalışmalar değerlendirildiğinde lojistik performans konusunda en yüksek yayın sıklığının 2021 yılında (7), en düşük sayıda yayının ise 2021 ve 2022 yıllarında (1) gerçekleştiği görülmektedir. Çalışmaların zamana göre trend analizi yapıldığında ise alandaki araştırmaların Grafik 1’de de görüldüğü üzere artış eğiliminde olduğu, bir diğer ifadeyle konuya atfedilen önemin giderek arttığı görülmektedir.

Grafik 1

Lojistik Performansı Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı

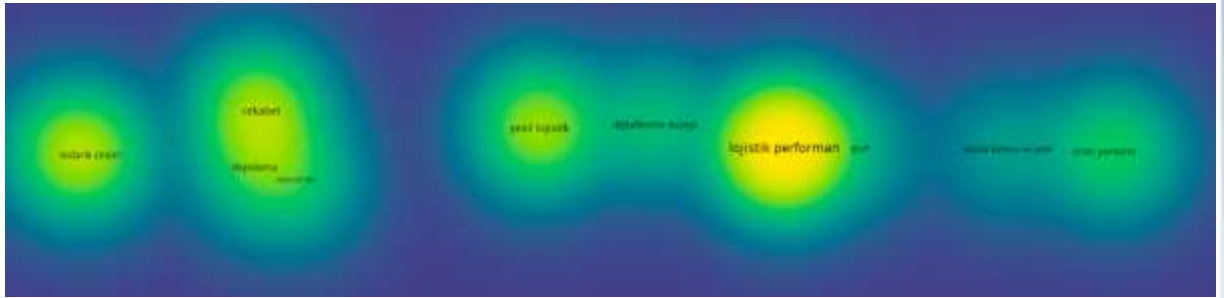

Ağ analizi sonuçlarına göre 39 makaledeki toplam 15 değişken 6 küme oluşturmaktadır. Bir diğer ifade ile bu değişkenler, ilgili kümelerde lojistik performansı odağında birlikte incelenen diğer değişkenlerdir (Şekil 2).

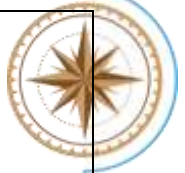
Şekil 2

Kümeler ve Alt Değişkenleri

- Küme 1:**
CRITIC yöntemi, COPRAS yöntemi, Lojistik kalitesi
- Küme 2:**
Bilişim teknolojileri, AHP, Tedarik zinciri
- Küme 3:**
Depolama, Elleçleme, Sipariş işleme
- Küme 4:**
Dijitalleşme düzeyi, Yeşil lojistik
- Küme 5:**
Örgütsel iletişim, Rekabet
- Küme 6:**
GSYH, Lojistik yetenekleri

VOSviewer verilerine göre hedef değişkenler arasında toplam bağlantı gücü 120 olan 24 bağlantı bulunmaktadır. Bir diğer ifadeyle Şekil 3'te de belirtildiği gibi ilgili değişkenler arasında 24 farklı bağlantı mevcuttur.

Şekil 3

Hedef Değişkenler Arası Bağlantılar

Ağ analizi bulgularına göre, lojistik performans odağında incelenen 15 değişken, 6 farklı kümede yoğunlaşmaktadır. Küme 1, CRITIC ve COPRAS gibi çok kriterli karar verme yöntemleri ile lojistik kalitesini vurgularken, Küme 2 ise bilişim teknolojileri ve tedarik zinciri üzerinden lojistik süreçlerin optimizasyonuna odaklanmaktadır. Küme 3, depolama, elleçleme ve sipariş işleme gibi operasyonel faaliyetleri ele alırken, Küme 4'te dijitalleşme düzeyi ve yeşil lojistik sürdürülebilirlik ve dijital dönüşüm ekseninde bir araya gelmiştir. Küme 5, örgütsel iletişim ve rekabet üzerinden stratejik unsurlara vurgu yaparken, Küme 6 lojistik performansını GSYH ve lojistik yetenekleri ile makroekonomik bağlamda ilişkilendirmektedir. Bu kümeler, lojistik performansı çok boyutlu bir çerçevede ele alarak hem operasyonel hem de stratejik değişkenlerin önemini ortaya koymaktadır.

Bir diğer araştırma sorusu olan yazarların ortak çalışma sıklıklarının belirlenmesi amacıyla yine VOSviewer programı kullanılmış fakat 1'den yüksek bir sıklık tespit edilememiştir. Bir diğer ifadeyle yazarların tamamı yalnızca 1 kez lojistik performans odağında birlikte çalışmışlardır.

Lojistik performansı odağında yürütülen çalışmalara en çok yer veren dergiler ise Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, Business and Management Studies: An International Journal ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'dir. Tüm dergilerde yayımlanma sıklığı 2 olarak tespit edilmiştir.

Atıf eksenindeki araştırma soruları için yapılan frekans analizi sonuçları Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1*En Çok Atıf Alan Çalışmalar*

Başlık	Atıf Sayısı	Yıllara Göre Atıf Ortalaması	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
OECD Ülkelerinin Lojistik Performanslarının SWARA Tabanlı EDAS Yöntemi ile Değerlendirilmesi	35	5,83	0	0	0	0	3	8	5	9	9
Ulusal inovasyon göstergeleri ile ulusal lojistik performansı arasındaki ilişki: AB ülkeleri üzerine bir araştırma	29	2,9	1	2	1	3	3	7	3	4	4
Avrupa birliği ülkelerinin lojistik performanslarının Critic tabanlı WASPAS ve COPRAS teknikleri ile analizi	8	2,67	0	0	0	0	0	0	1	2	5

4. Sonuç ve Öneriler

Lojistik, günümüz dünya ticaretinin ve şirketlerin sürdürülebilir gelişiminin temel taşlarından biri haline gelmiştir. Başarılı lojistik süreci, doğru ürünün, doğru miktarda, doğru yerde, doğru zamanda, doğru şartlarda, doğru maliyetle ve doğru müşteri için temin edilmesi, şirketlerin rekabet üstünlüğü kazanmalarında büyük role sahiptir. Lojistik performans, tüm bu süreçlerin verimliliğini ve etkinliğini değerlendiren önemli bir belirleyicidir.

Bu kapsamda, çalışmada ilk olarak lojistik ve lojistik performansı kavramları, teorik bakış açısı ve mevcut literatür doğrultusunda ele alınmıştır ve daha sonra TR Dizin veri tabanında konunun mevcut durumu bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. TR Dizin veri tabanında yayımlanan ilk makalenin 2004 yılında olması, çalışmanın zaman aralığını 2004-2024 şeklinde belirlemiştir. Ayrıca, çalışmaya dâhil edilecek araştırmaların makale formatında olması, Sosyal Bilimler veri tabanında bulunması, erişime açık olması, Türkçe ve İngilizce dillerinde olması da çalışmaya dair diğer sınırlılıklardır. Tüm bu kısıtlar çerçevesinde ulaşılan 39 makaleye ilişkin inceleme gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen bulgular ışığında lojistik performansı üzerine yapılan çalışmaların, çok boyutlu ve disiplinler arası bir çerçeve sunmakta olduğunu söylemek mümkündür. Altı küme altında incelenen değişkenler, lojistik performansı operasyonel, stratejik ve makroekonomik düzeyde ele alarak önemli kavramsal bağlantılar oluşturmuştur. Buna ek olarak, değişkenler arasındaki 24 bağlantı, lojistik süreçlerin optimizasyonu, dijital dönüşüm ve sürdürülebilirlik gibi alanlarda güçlü bir etkileşim olduğunu göstermektedir. Ancak, yazarlar arasında ortak çalışma sıklığının düşük olması, araştırma alanında iş birliğinin artırılması gerektiğine işaret etmektedir. Çalışmaların yayımlandığı dergilerdeki sınırlı sayıda tekrarlar (2 yayın) ise bu

alanda daha fazla bilimsel katkıya ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgular, lojistik performansı odağındaki çalışmaların gelecekteki yönelimleri ve gelişim alanları için önemli ipuçları sunmaktadır.

Sonraki çalışmalar için, lojistik performansı üzerine yapılan araştırmalarda yöntemsel çeşitliliğin artırılmasının ve disiplinler arası iş birliklerinin teşvik edilmesinin önem taşıdığı düşünülmektedir. Özellikle CRITIC, COPRAS ve AHP gibi çok kriterli karar verme yöntemlerinin yanı sıra makine öğrenmesi ve büyük veri analitiği gibi modern yöntemlerin entegrasyonu, sonuçların daha kapsamlı hale gelmesini ve uygulamacılara katkı sunabilmesini mümkün kılabilir. Ek olarak, dijitalleşme ve yeşil lojistik gibi güncel konulara odaklanan araştırmaların, sürdürülebilirlik ve teknolojik dönüşüm bağlamında derinleştirilmesinin hâlihazırda bu yönde bir gelişim gösteren literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmacılar arasındaki iş birliği ağlarının genişletilmesi ve farklı coğrafi bölgelerdeki lojistik performansının karşılaştırmalı analizleri de benzer şekilde önemli bir potansiyel taşımaktadır. Son olarak, lojistik performansını makroekonomik göstergelerle ilişkilendiren çalışmaların artırılmasının, politika yapıcılar ve uygulamacılar için yol gösterici olabileceği öngörülmektedir.

Kaynakça

- Bayraktutan, Y., & Özbilgin, M. (2015). Lojistik maliyetler ve lojistik performans ölçütleri. *Maliye Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 95-112.
- Bayraktutan, Yusuf ve Mehmet Özbilgin (2014), Lojistik Merkezi Proje Raporu, KOTO&MARKA Y., Kocaeli.
- Caplice, C. Ve Sheffi, Y.. (1994). A Review And Evaluation Of Logistics Metrics , *The International Journal Of Logistics Management*, 5/ 2, 11 – 28
- Christopher, M. 2011. *Logistics and Supply Chain Management*. 4. Basım, Pearson: UK.
- CSMP Council of Supply Chain Management Professionals, <http://www.csmp.org>, 16.09.2006., Erişim Tarihi: 20.05.2015.
- Deepen, J.. (2007). *Logistics Outsourcing Relationships; Measurement, Antecedents And Effects Of Logistics Outsourcing Performance*, Physica-Verlag, Springer Science, Contributions To Management Science
- Demir, M. H. (2013).., “Çağdaş Lojistik Uygulamaları”, Anadolu Üniversitesi, AÖF Yayınları, Eskişehir, 1-31.
- Dröge, C. Ve Germain, R. (1989). The Impact Of The Centralized Structuring Of Logistics Activities On Span Of Page 5 Of 7 Control, Formalization, And Performance, *Journal Of The Academy Of Marketing Science*, 17 (Winter), 83- 89.
- Erkan, B. 2014. “Türkiye’de Lojistik Sektörü ve Rekabet Gücü.” *ASSAM*, 1,45-65.
- Fawcett, S. E., & Cooper, M. B. (1998). "Logistics performance measurement and customer success." *Industrial Marketing Management*, 27/4, 341-357.
- Gassenheimer, J.B., Sterling, J.U., Robicheaux, R.A. (1996). Long-Term Channel Member Relationships , *International Journal Of Physical Distribution & Logistics Management*, 26/5, 94 – 116
- Gimanez, C. Ve Ventura, E.. (2005). Logistic-Production, Logistic-Marketing And External Integration *International Journal Of Operation & Production Management*, 25/1. 20-38.
- Hausman, Warren H., Hau L. Lee and Uma Subramanian (2005), “Global Logistics Indicators, Supply Chain Metrics, and Bilateral Trade Patterns”, Policy Research Working Paper, No: 3773, World Bank.
- Heskett, J.L., Glaskowsky, N.A. Jr ve Ivie, R.M. 1973. *Business Logistics*. 2. basım, The Ronald Press: NewYork.
- Koçak, R. D. (2020). Lojistiğin tarihsel gelişimi: Askeri gereksinimden işletme lojistiğine ve tedarik zinciri yönetimine evrilme süreci. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 15(58), 246- 258.
- Koçak, R. D., Demir S. ve Ateş, H. 2019. “Humanitarian Aid Logistics: Scope And Management.” *Sefer Yılmaz (edt.), Business and Management*, Ankara, Akademisyen Yayınevi, 41-58.

- Krauth, Elfriede, Hans Moonen, Viara Popova and Martijn Schut (2005), "Performance Measurement and Control in Logistics Service Providing", International Conference on Enterprise Information Systems, 2, 239-247.
- Kumar, Sundar S. (2013), Are You Measuring the Right Metrics to Optimize Logistics Processes?, <http://www.genpact.com/insight/are-you-measuring-the-right-metrics-to-optimize-logistics-processes/> Erişim Tarihi: 20.05.2015.
- Langley Jr, C. J., & Holcomb, M. C. (1992). Creating logistics customer value. *Journal of business logistics*, 13(2), 1.
- Li, S., Ragu-Nathan, B., Ragu-Nathan, T. S., Ve Rao, S. S. (2006). The Impact Of Supply Chain Management Practices On Competitive Advantage And Organizational Performance , *Omega*, 34(2), 107-124.
- McGinnis, M. A., Kara, A. ve Wolfe, L. I. 2016. "An Empirically Derived Framework of Logistics Management Strategy." *Journal of Transportation Management*, 27(1),31-44.
- Mentzer, J. T., ve Konrad, B. P. (1991). An efficiency/effectiveness approach to logistics performance analysis. *Journal of business logistics*, 12(1), 33.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics?. *Journal of Documentation*, 25(4), 348-349.
- Rafele, C.. (2004). Logistic Service Measurement: A Reference Framework. *Journal Of Manufacturing Technology Management*, 15(3), 280-290.
- Robinson, A. 2015. "The Evolution and History of Supply Chain Management." <https://cerasis.com/2015/01/23/historyof-supply-chain-management/>, Erişim: 28 Mart 2025.
- Russell, S. H. (2000), Growing World of Logistics, *Air Force Journal of Logistics*, http://findarticles.com/p/articles/mi_m0IBO/is_4_24/ai_74582445/pg_1, 14.09.2006., Erişim: 28 Mart 2025.
- Tanyaş, M. (2003), Lojistik ve Tedarik Zinciri Yönetimi, *Otomasyon Dergisi*, Sayı 136
- Türk Dil Kurumu (TDK), <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim: 28 Mart 2025.
- Van Eck, N. J., & Waltman, L. (2011). VOSviewer manual. Manual for VOSviewer version, 1(0).
- Wassenhove, LN V. 2006. "Blackett Memorial Lecture Humanitarian Aid Logistics: Supply Chain Management In High Gear", *Journal of The Operational Research Society*, 57, 475-489.
- Wolff, R. A. ve Yıldız, D. 2018. "Türkiye'de Lojistik Yönetimindeki Gelişmeler: Stratejik Bir Bakış Açısı", *Social Sciences Research Journal*, 7(3),187-198, ISSN: 2147-5237

Extended Summary

With the ever-increasing complexity of global markets and the diversification of customer demands, logistics has become a vital component of national and organizational competitiveness. Once limited to military operations, logistics has transformed into a strategic business function, ensuring the efficient flow of goods, services, and information from suppliers to end consumers. As logistics operations have become more intricate and integral to value creation, the measurement and evaluation of logistics performance have emerged as critical areas of academic and practical concern. In this context, the current study offers a comprehensive bibliometric evaluation of the research on logistics performance within the national context of Turkey. By analyzing publications indexed in the TR Dizin database from 2004 to 2024, the study aims to map the intellectual landscape of logistics performance research in Turkey, identify dominant themes and methodological trends, and propose pathways for future inquiry.

The significance of logistics performance lies in its direct impact on customer satisfaction, operational efficiency, and firm-level profitability. Furthermore, at a macro level, effective logistics contributes to national economic growth, enhances international trade capacity, and improves infrastructure planning. Recognizing its strategic importance, both scholars and practitioners have sought to explore the determinants, indicators, and outcomes of logistics performance. However, much of the existing bibliometric research in the field has focused on international sources such as Web of Science or Scopus, often overlooking the rich but fragmented body of work emerging from national academic platforms. Addressing this gap, this study centers exclusively on TR Dizin, one of Turkey's most prominent academic databases, providing a nuanced and localized understanding of the development and trajectory of logistics performance research in the country.

The research began by identifying all articles that included the keyword logistics performance in their title, abstract, or keywords. This initial search yielded 56 articles, published between 2004 and 2024. After applying inclusion criteria—such as being peer-reviewed, open access, published in Turkish or English, and indexed in the social sciences category—a final sample of 39 articles was selected for analysis. Bibliometric methods, particularly frequency analysis and co-occurrence network visualization via VOSviewer software, were employed to examine keyword patterns, thematic clusters, citation trends, and collaborative networks among authors. The research methodology followed established bibliometric analysis steps: identifying the research corpus, extracting and cleaning data, analyzing keyword co-occurrences, generating clusters based on conceptual linkages, and interpreting network structures.

The analysis revealed several compelling insights about the nature and evolution of logistics performance research in Turkey. First and foremost, there is a clear upward trend in the number of publications, with a noticeable peak in 2021. This indicates growing academic interest and recognition of logistics as a key driver of performance across multiple domains. Second, the network visualization and keyword clustering produced six distinct thematic groups. Each cluster represents a specific dimension of logistics performance, suggesting that the field is approached from multiple, often interdisciplinary, angles.

The first cluster comprises studies employing multicriteria decision-making tools such as CRITIC and COPRAS, with an emphasis on evaluating logistics quality. These methods

reflect the analytical rigor and quantitative orientation of many studies in the sample. The second cluster centers on information technologies, AHP (Analytic Hierarchy Process), and supply chain management, highlighting the integration of digital tools and strategic frameworks in improving logistics efficiency. The third cluster includes operational logistics components such as warehousing, material handling, and order processing, focusing on the day-to-day mechanics of logistics systems. The fourth cluster brings together concepts like digitalization and green logistics, signaling a strong orientation toward sustainability and technological transformation. The fifth cluster focuses on organizational communication and competition, pointing to strategic management concerns. Lastly, the sixth cluster connects macroeconomic indicators such as Gross Domestic Product (GDP) and national logistics capabilities, framing logistics performance within a broader economic and policy context.

In total, 15 unique variables were identified as being central to the discourse, and 24 strong conceptual links were observed between them. These connections demonstrate that logistics performance is not a monolithic concept but a dynamic and multifaceted area of research, influenced by both internal organizational factors and external environmental variables. For example, the link between digital transformation and green logistics suggests that sustainability goals are increasingly being pursued through technological innovation. Similarly, the connection between GDP and logistics capabilities indicates that national-level economic performance and infrastructure development are deeply intertwined with logistics efficiency.

An additional layer of analysis explored authorship patterns and collaborative networks. Unfortunately, the results indicated a low level of co-authorship among scholars in this domain. Most authors contributed to the field only once, and there was minimal evidence of ongoing collaborative efforts. This suggests a lack of academic networking and continuity, which may hinder the development of a cohesive and robust national research community in logistics performance. The limited recurrence of publication across different journals also supports this conclusion, as only a few journals—such as the *Journal of Economic and Social Research and Business and Management Studies: An International Journal*—featured multiple studies on the topic.

Citation analysis further revealed that studies employing structured, quantitative methodologies such as SWARA, EDAS, WASPAS, and COPRAS received the highest number of citations. This underscores the methodological preferences within the Turkish academic community and suggests that future studies may benefit from maintaining or expanding the use of such decision-making frameworks. However, it also points to a potential limitation: overreliance on established methods may inhibit innovation and limit the exploration of emerging paradigms in logistics performance, such as real-time analytics, machine learning, and predictive modeling.

The findings carry several implications for both theory and practice. From an academic standpoint, the study confirms that logistics performance is a rich field of inquiry that spans multiple domains—including operations management, strategic planning, environmental policy, and information systems. However, it also highlights significant gaps in the literature, particularly in terms of methodological diversity, interdisciplinary collaboration, and comparative studies. Future research would benefit from exploring logistics performance through new lenses, including behavioral science, human resource management, and

artificial intelligence. Additionally, more longitudinal studies are needed to assess how logistics performance evolves over time in response to changes in technology, policy, and global supply chain disruptions.

Practically speaking, the insights derived from this study can inform government agencies, industry stakeholders, and logistics professionals about the critical areas that influence logistics performance in Turkey. For instance, the growing emphasis on green logistics and digitalization indicates that future policy frameworks should incentivize sustainable practices and the adoption of advanced technologies. Likewise, understanding the macroeconomic factors that impact logistics performance can help policymakers design infrastructure investments and trade policies that enhance national competitiveness.

In conclusion, this bibliometric evaluation offers a panoramic view of the national academic landscape on logistics performance research in Turkey. By examining 39 studies over a 20-year period, the study identifies prevailing themes, methodological patterns, and research gaps. It finds that while logistics performance is increasingly acknowledged as a multidimensional construct, the national literature remains somewhat fragmented, with limited collaboration among scholars and a narrow concentration of publication venues. Nonetheless, the identified clusters and conceptual linkages present a valuable foundation for future research, signaling a maturing field poised for deeper exploration and interdisciplinary engagement. For logistics performance research in Turkey to reach its full potential, it must embrace innovation, foster academic partnerships, and align more closely with global trends in sustainability, digitalization, and real-time performance management.

Moreover, the integration of logistics performance studies with contemporary issues such as climate change, disaster resilience, and humanitarian logistics could open new avenues for meaningful research. As global disruptions become more frequent and complex, the agility and robustness of logistics systems will increasingly determine national and corporate resilience. Embedding such dimensions into logistics performance metrics can not only advance scholarly understanding but also provide critical guidance for practitioners and policymakers seeking to navigate uncertain futures.

Ek bilgiler

Çıkar Çatışması Bilgisi: Yazarlar, çalışmada çıkar çatışması olmadığını kabul etmektedir.

Destek Bilgisi: Çalışmada herhangi bir kuruluştan destek sağlanmamıştır.

Etik Onay Bilgisi: Çalışma etik kurul onay belgesi gerektirmemektedir.

Katkı Oranı Bilgisi: Birinci yazarın katkı oranı %50, ikinci yazarın katkı oranı %50 şeklindedir.

